

Mihály vagy Debay Gyula. Ez is csak humor, tréfa? Miket tartalmaznak ezek a cikkek?

Debay: Nem én írtam azokat.

Elster: De a *vidéksztráit* ald vette őket. Így például az egyik cikk ezeket mondja:

„A mi programunk az, hogy ki a zsidókkal Magyarországról, ki mint a tolvajokkal.” — Ez limonádé? Mi ez, ha nem könyörtelen izgatás! Ilyen vérilázító, véres az összes többi cikk is.

— Azt tudjuk, hogy a zsidók többen résztvettek a kommunában. *De nemcsak zsidók voltak ott.* 100 zsidó ugyan mit tehet 10 millió emberrel szemben? Az *Uj Nemzedék* cikkei nem csupán antiszemita cikkek, hanem *sértik a jóllétét és az emberi méltóságot is.* Meladr Ferenc műveit *marhaságnak* mondja, *Jahdsz Gyulát, Tonelli Sándort* pedig kis betűvel írja. *Ez ezek után nem tudom, hogy Iudá Mihály vagy*

Wittig Rezső neveit kell-e nagy betűvel írni!

— Ezek után méltóztassék tényként megállapítani, hogy éveken át olyan cikkek jelentek meg a lapban, amelyek már természetükkel fogva is izgatónak és uszítóknak. Ezen alapon kérem a vádlott felmentését, mert ő csak a valódságot írta.

Zárszó jogán dr. Burger Béla szólalt fel. Kijelenti, hogy ezek után lemond a felszólalás jogáról és mindössze csak arra akar rámutatni, hogy két héttel a cikk megjelenése előtt olvassa a „*Jajgat a zsidó*” és „*Nem akarok zsidót látni*” című közleményeket és ezen közlemények adták meg különösen az alapot arra, hogy az inkriminált kifejezéseket használja.

A bíróság ezután izgatott várakozás közben ítélelhozatalra vonult vissza délután 2 órakor.

Felmentő ítélet!

A kurzuslap: uszit, izgat és destrual.

A törvényszék tanácskozása nem tartott tovább tíz percnél, amikor a bíróság ismét bevonult a tárgyalóterembe és Vild Károly elnök

általános figyelem közben a következő nagyjelentőségű ítéletet hirdette ki:

A törvényszék dr. Burger Bélát az ellene emelt vád alól felmenti és az összes bünyügyi költségek viselésére a főmagánvádlót kötelezi.

A törvényszék a felolvasott cikkekből és bírósági iratokból tényként állapította meg, hogy a *Szegedi Uj Nemzedék* a zsidóság és a vele más politikai álláspontot elfoglaló egyesületek és tömegek ellen izgatott és uszított; izgatott pedig különösen a zsidóság ellen. A felolvasott iratokból és cikkekből a törvényszék valónak fogadta el a vádlott védekezését és állításait.

Hogy a lap a valódi destruktíót képviseli, erre vonatkozóan a törvényszék a felolvasott cikkekből csak szemelvényeket jelöl meg:

„Törökországban már végeztek a Weiszfeld-Vázsonyiakkal, a Feuermann-Fábiánokkal, a Sándor Pálokkal, nálunk még nem...”

„Piszkos vagy, mert zsidó vagy...”

„Hová sülyedtünk, hogy a zsidó egy lett a magyarral”, továbbá a lap *rituális diktaturáról* ír, valamint zsidó mesterkedéssel gyanúsította meg a Kuriát, — ezekből a tényekből megállapította a törvényszék azt, hogy a cikkek romboló és pusztító hatásúak és így a lap a destruktíót képviseli.

Igy abban, amit dr. Burger írt, nincs bűncselekmény és így fel kellett menteni.

Teljesen csendben hallgatta végig a tárgyalóterem a nagyjelentőségű, nagy horderejű ítéletet, amely után Debay Gyula csendes hangon bejelentette felebezését, valamint semmisségi

okait.

A per első felvonása véget ért. A bíróság bélyegezte izgatónak, uszítóknak, destrualónak a szegedi ébredők és fajvédők hivatalos orgánumát.

A szegedi vizellátás állandó egészségügyi ellenőrzését Riegler professzorra bízta a tanács.

Néhány hónappal ezelőtt szóba került a közigazgatási bizottság ülésén, hogy a szegedi vízműtelep víze ellen egészségügyi szempontból súlyos kifogásokat lehet emelni, mert a víz a nap bizonyos óráiban annyira zavaros, hogy az feltétlenül ártalmas lehet az egészségre. A bizottság dr. Aigner Károly főispán javaslatára elhatározta, hogy ebben az ügyben feliratot intéz a népléleli miniszterhez és kéri a víz szakértőktől való megvizsgálását.

A népléleli miniszter a közigazgatási bizottság felterjesztésére nemrégén válaszolt. Valaszában utasította a város tanácsát, hogy a vízműtelep vizét éppen úgy, mint a kövárosrészek számára fűtő ártézi kutak vizét is *saját haladskörében állandóan ellenőriztesse.* A tanács a népléleli miniszter feliratát javaslatával véget kiadta a mérnöki hivatalnak, ahonnan most érkeztek vissza az adatak. A mérnöki hivatal jelen-

tésében beszámol arról, hogy a kérdésben tárgyalásokat folytatott dr. Riegler Gusztávvval, a szegedi egyetem országosan elismert szaktudású közegészségügyi tanárával, aki hajlandónak nyilatkozott arra, hogy a szegedi vízműtelep állandó közegészségügyi ellenőrzését elvállalja. Ugy a vízműtelep vizét, mint a külterületi ártézi kifolyók vizét minden hónapban bakteorológiai és vegyvizsgálattal alá veszi, és az eredményeiről jelentést tesz a mérnöki hivatalnak és a szükséges tennivalókra is megadja utbaigazítását. A víz állandó ellenőrzéséért költségeinek fedezésére mindössze havi ötszázezer korona tiszteletdíjra reflektál.

A tanács a mérnöki hivatal javaslatát örömmel elfogadta és megbízta a professzort a vízműtelep vizének, illetve a város vizellátásának állandó ellenőrzésével. A tanács határozata mindenesetre megnyugvást kelthet a város közönsége körében is.

Tulolcsónak bizonyult a birság a kötelező házépítés elmulasztásáért.

A közigazgatás sokszor kitermel érdekes furcsaságokat és sohasem tudhatja ezen a vadászterületen az ember, hogy a puska merre süll el, a golyó kit talál, azt-e, akit megcéloztak vele, vagy pedig azt, aki célzott. Rosszul ismerik a helyzetet azok, akik úgy ismerik, hogy a közigazgatás a minden lehetőségek birodalma, hogy ott rövidlátó és csak betűt láto az ügyek minden intézője, tehát, aki talál magának megfelelő paragrafus-csizmát, az akadálytalanul állépheti vele az összes mértéktelenségeket. Néha bizony megesik, hogy visszafelé süll el a puska, mint ahogy ma is megesett a szegedi városházán.

Az eset valamikor 1911 ben kezdődött, amikor

a város áruba bocsátotta és eladta a Szentháromság utcában levő üres házteleket, azzal, hogy az új tulajdonos köteles 1914 május elsejéig a telkeket teljes frontjukban beépíteni egy, vagy kémeletes lakóházakkal. Ezt az építési kötelezettséget a telekkönyvbe is előjegyezték és így a kötelezte a telek mindenkor tulajdonosát. A kötelezettségnek büntető szankciója is volt, még pedig az, hogy ha a mindenkor tulajdonos a megállapított határidőig nem teljesíti kötelezettségét, köteles havonta száz korona egyezményes birságot befizetni a város pénztárába mindaddig, amíg a házak föl nem épülnek.

A telek tulajdonosa meg is kezdte az építést,

de alig jutott el az alapozási munkáig, megakadt a munka, mert az a pénzügyi helyzet, amely megszá-vazta számára az építkezési hitelt, a kölcsönt a pénzügyi nehézségekre való hivatkozással nem folyósította. A megszorult telektulajdonos erre fogta magát és eladta a telket a kölcsönt nem folyósító pénzügyi intézetnek.

Az építési terminus azonban veszedelmesen közeledett a vége felé. A pénzügyi intézet, hogy lélekzet-hez jusson, beadványt intézett a város hatóságához és haladékat kért az építkezésre. A nehéz pénzügyi helyzetre hivatkozott és arra, hogy a telket nem egészen jószántából vette meg, hanem úgy jutott hozzá, hogy másként nem tudta volna biztosítani a telek előbbi tulajdonosán keresett követelését. A közgyűlés méltányolta a pénzügyi intézet érveit és két évi haladékat adott az építkezésre. A pénzügyi intézet a haladékat arra használta fel, hogy a telket a súlyos kötelezettséggel együtt továbbadta. Az új tulajdonos ismét kapott két évi haladékat és ismét továbbadta a telket másnak. A legújabb tulajdonos szintén kért és kapott haladékat és szintén eladta a telket. A közgyűlés természetesen a háboru teremtette helyzetre való tekintettel mindig megadta a kért haladékat, amelyek közül a legutolsó 1923 október 31-én telt le.

A veszedelmes telek legutóbbi tulajdonosa akkor nem kért több haladékat, mert úgy találta, hogy a kéréshez szükséges papírbélyeg sokkal több pénzbe kerülne, mint ha a havi száz koronás egyezményes birságot megfizetné, tehát egyszerre kifizetett előre vagy késztendő birságot, kétezernegyszáz papírkoronát. A tanács elfogadta és köszönettel nyugtázta. De az idő továbbra is telt és elmúlt az a két esztendő is, amelyre a telektulajdonos előre kifizette az esedékes birságpénzt. A havi száz korona január elsején ismét esedékessé vált. A tanács annak rendje és módja szerint felszólította a felet, hogy vagy építsen, vagy pedig fizesse az egyezményes birságokat. A fél, aki talán már meg is feledkezett a havi száz koronáról, hogy egyszer és mindenkorra megszabaduljon a gondtól, fogta magát és gavaléros gesztussal egyszerre tíz esztendőre szóló birságot küldött be a városnak, tizenkétezer papírkoronát.

A könyvvivői tisztség szabályosan bejelentette ezt a tíz esztendőre szóló birságkiegyenlítést a tanácsnak, amely hétfőn foglalkozott a kérdéssel. Valami különös véletlen lehet az oka, de a tanács meglátta, észrevette a sablón álarca mögött rejtőző lényegét. A tanács — nem ugyan szóról-szóra — de értelmében így kiállt fel:

— Hohó! Nem oda Buda! Tizenkétezer papírkorona ma egy koronát sem ér. Magát pedig havi száz aranykoronára ítéltük valamikor, amikor még volt becsülete a koronának. Most tehát egy aranykoronáért nem szabadulhat tizenkétezer aranykoronás kötelezettségétől. Tessék az aranykoronás kötelezettséget aranykoronákkal kiegyenlíteni. Más-keppen nem alksuzunk. De nem ám!

Egy szó mint száz, a tanács kimondotta, hogy a beküldött tizenkétezer poronát elfogadja, de csak a havi birság egy századrészének törlesztéseként és felhívja a felet, hogy az egyezményes birságot vagy aranykoronákban, vagy pengőben fizesse ezentul.

Igy sült el kivételesen most az egyszer visszafelé a közigazgatási puska, amely ágyunak is beillik, mert ha a fél nem akarta volna olyan nagymértékben kihasználni a formákban rejlő helyzetet, talán nyugodtan fizethetné időtlen-időig tovább a birságot száz papírkoronákkal.

HA-HA

„cipőáruház

SZEGED

Kelemen ucca 12. sz.

Melőlő cipőszükségletét beszerzi, kérjük áras kirakatainkat meglekinteni.

Olcsó occassió árusítás!

Női schewro kivágott cipők, egyes párok	180.000 K
Női lack pántos cipők	290.000 K
Női lack kivágott cipők	300.000 K
Férfi lekele tűzős cipők	260.000 K

Nagy haronyavazár, olcsó árusítás,
míg a készlet tart.

Pola Negri, Harry Liedtke péntektől a „**SUMURUM**” című drámában a Korzó Moziban.